

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK)

อักษานาฏศิลป์ไทยละคร ๑

การฝึกหัดนาฏศิลป์เบื้องต้น
'ตัวนาง'



คุณรัตน์ บัณฑิตทอง

คำนำ

การจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง การฝึกหัดนาฏศิลป์เบื้องต้น ตีพิมพ์ เป็นการจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็น สื่อการสอนให้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ ๑ (ใหม่) เพื่อนักเรียนได้นำไปใช้เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง สามารถเข้าถึงสื่อได้อย่างง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้ได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ ผู้จัดทำมุ่งเน้นเพื่อแก้ปัญหาการสอนด้าน นาฏศิลป์ในช่วงสถานการณ์โรคโควิดที่แพร่ระบาด จึงจัดทำเป็น ประโยชน์ต่อนักเรียนและผู้สนใจในการใช้สื่อ หวังว่าจะเป็น ประโยชน์ให้กับผู้ใช้สื่อได้เป็นอย่างดี

คณรัตน์ บัวทอง

๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

การคัดเลือกตัวนาง

๑

การนั่งผ้าแดง

๒

การตัดตน

๓

ความร่ำการเรียนช้ออวยวะ

๔

นางยุคพิททตัวนาง

๕-๘

ประวัติผู้จัดทำ

๙

การคัดเลือกตัวนาง



การคัดเลือกตัวละครนาง เลือจากผู้มีใบหน้ารูปไข่หรือ
ใบหน้ากลมลักษณะอื่น ๆ บนใบหน้าดั่งมีส่วน มืออ่อน แขนอ่อน
รูปร่างไม่สูงใหญ่หนัก ทำทางดั่งเข็มช้อยนุ่มนวล ด้านการคัดเลือก
ตัวนางสำหรับการแสดงในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ตัวละคร
ที่เป็นตัวนางนั้นมีจำนวนมาก เช่น เป็นมณชย์ ได้แก่ นางสีดา
นางมณฑิลา นางโกยเกษ นางเกาสรียา เป็นเทพ หรือนางอัปสร
ได้แก่ พระอมา พระลักษมี เป็นกึ่งมณชย์กึ่งสัตว์ ได้แก่ นาง
สุพรรณมัจฉา นางกาลอดดี นาคราชา นางอนงค์นาคี และ เป็น
ยักษ์ซึ่งในทั้นหมายถึงยักษ์ที่มีลักษณะรูปร่างเหมือนนกบตัวนาง
ทั่วไปไม่ได้มีรูปร่างและใบหน้าเหมือนนกบยักษ์ ได้แก่ นางเบญจ
กาย นางตรีชฎา นางสุวรรณกนิยมา และยักษ์ที่มีลักษณะใบหน้า
เหมือนยักษ์แต่สวมหัวโขนได้แก่ นางสำมะหนักขา อากาศตะไล
เป็นต้น

การนุ่งผ้าแดง



ขั้นตอนที่ ๑ นำชายเสื้อไว้ด้านในผ้าแดง จับปลาย
ผ้าทั้งสองด้านให้เท่ากัน แล้วผูกมัดให้แน่นตรงกลาง
บริเวณสะดือ แล้วม้วนปลายผ้าลงมา ๑ คืบ

ขั้นตอนที่ ๒ ม้วนปลายผ้าลงมาให้สุดพื้น นำปลาย
ผ้าที่ม้วนสอดใต้ระหว่างขา

ขั้นตอนที่ ๓ ยกผ้าขึ้นระดับสะดือ แล้วคาดเข็มขัด

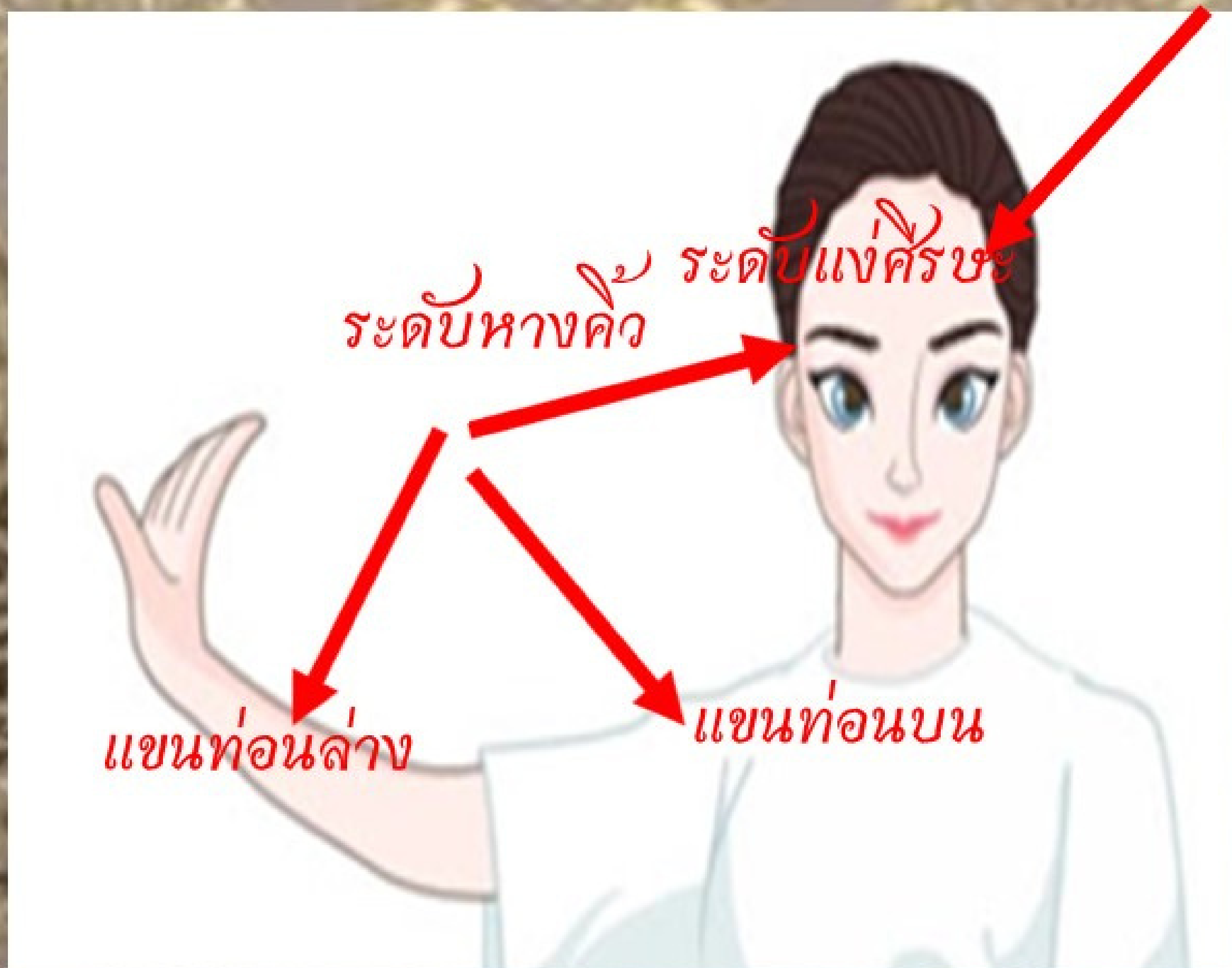
ขั้นตอนที่ ๔ เหน็บชายผ้าแล้วจึงคาดเข็มขัดรัดไว้

อย่างแน่นหนาอีกทีหนึ่ง ให้ขอบผ้าห่างปิดเข็มขัดให้
เรียบร้อยถือว่าเสร็จเรียบร้อย

การดัดตน



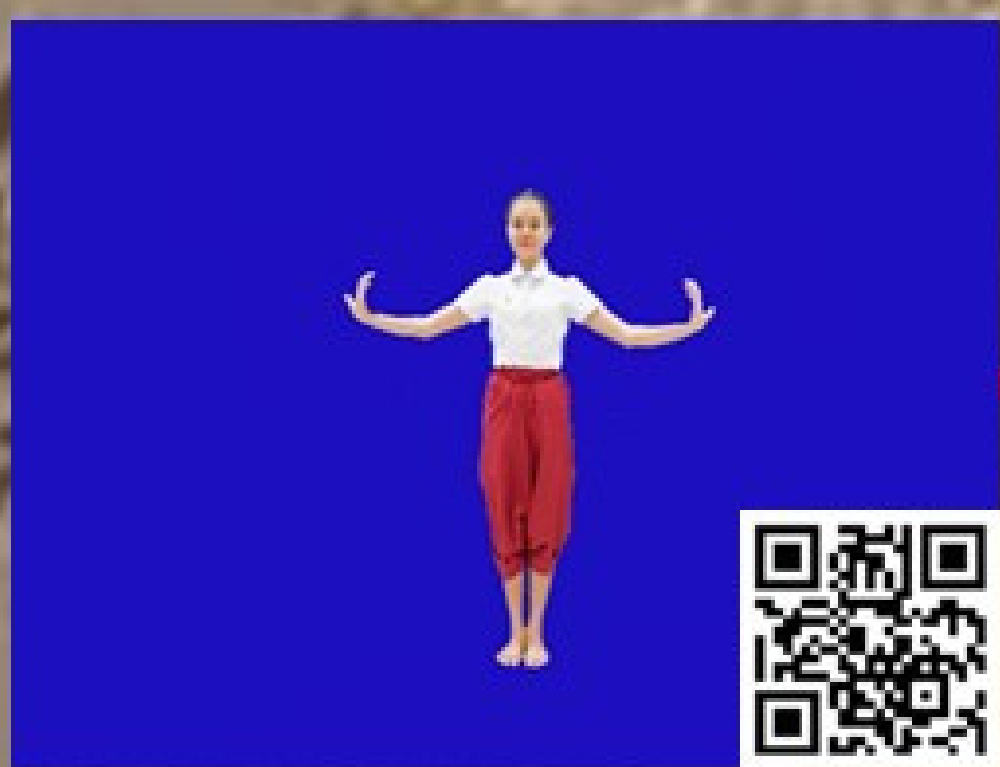
ความรุกรานเรียกขออวัยวะ



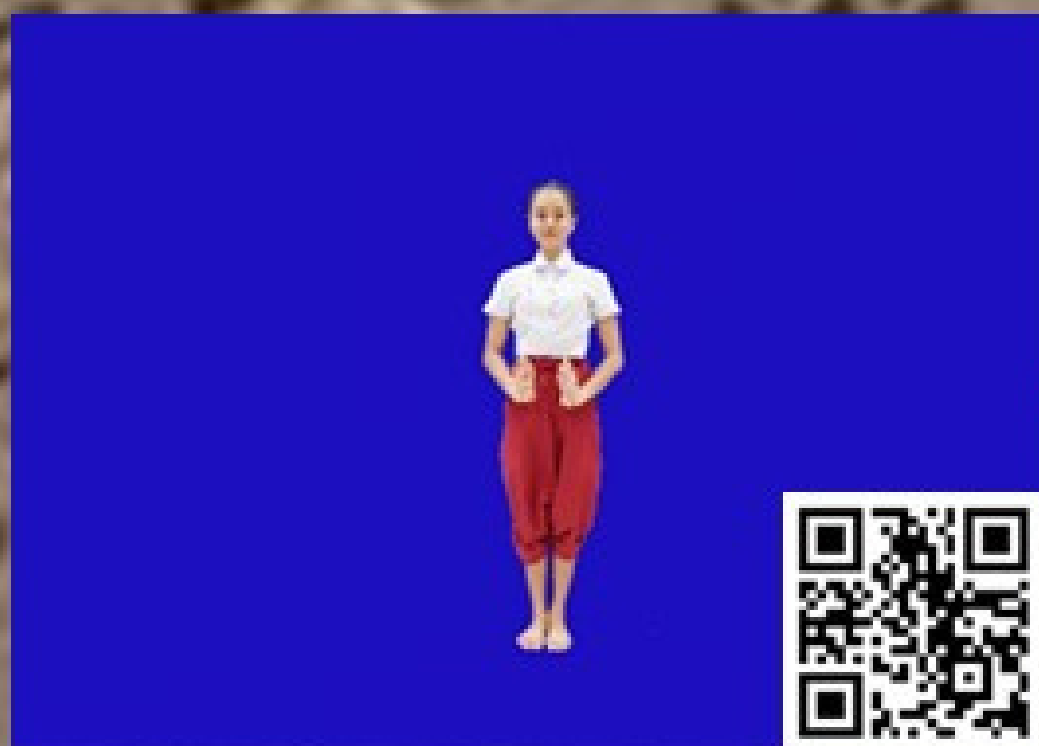
นาฏยศัพท์ท่ารำนาง ลักษณะมือตงวง



ตงวงบน



ตงวงกลาง



ตงวงล่าง

นาฏยศัพท์ที่ตจวนาง

ลักษณะมือจับ



นาฏยศัพท์ตัวนาง ลักษณะศีรษะ

๗

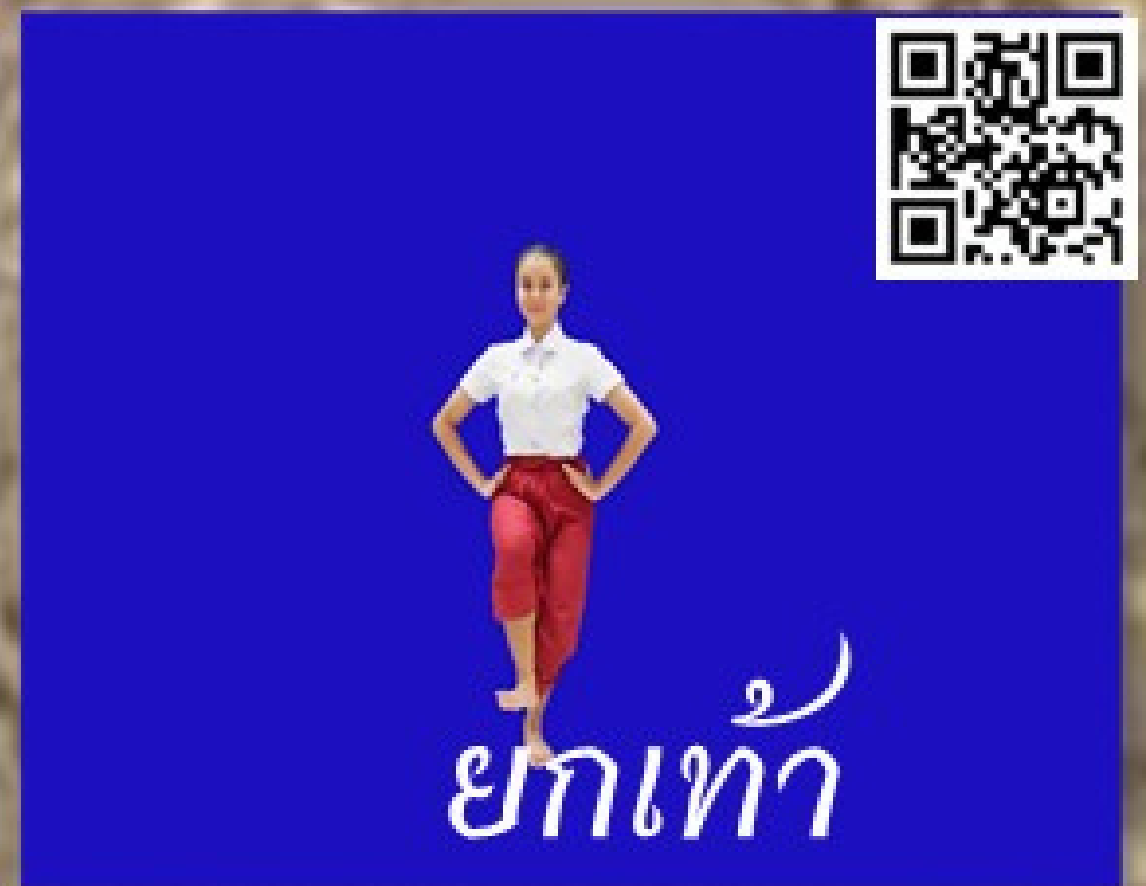
เอียงศีรษะ



ลิกคอง



นาฏยศัพท์ตัวนาง ลักษณะเท้า



ประวัติผู้จัดทำ



ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางคนรัตน์ บัวทอง

วันเกิด วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๕๑ / ๕ หมู่ ๗ ซอยปรีชาทอง ตำบลร่อนพิบูลย์
อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๑๓๐

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ครุชำนาญการ
- รองประธานผู้รับผิดชอบหลักสูตรนาฏศิลป์ศึกษา
- หัวหน้างานศิลปนิพนธ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช ๒๕๖๒

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์
นครศรีธรรมราช ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ อีเมล knarat.๕๖๑๗@gmail.com โทร. ๐๕๒-๒๘๔๖๕๕๕

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๓๗ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
- พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
- พ.ศ. ๒๕๔๒ ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- พ.ศ. ๒๕๕๑ ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



นางยุคศิลป์ เป็นคำสามมาส แยกได้เป็น ๒ คำ คือ
นางยุคและศิลป์ คำว่า นาง หมายถึง เพื่อนรำหรือ
ความรั บแบบแผนของการเพื่อนรำ ส่วนคำว่า ศิลป์
หมายถึง สิ่งท่มนุษย์สร้างขึ้นในเมืองธรรมชาต
ไม่อำนวนยแต่ต้องสร้างให้ประณีตงดงาม